

КАРЛОС ФУЕНТЕС

ТРОН ОРЛА

1. Марія дель Росаріо Гальван до Ніколаса Вальдівії

Ти будеш поганої думки про мене. Скажеш, що я вередлива жінка. І матимеш рацію. Але хто міг подумати, що так раптово ситуація зміниться настільки радикально?

Вчора, коли ми з тобою познайомилися, я сказала, що в політиці нічого не можна лишати на папері. Сьогодні у мене немає іншого способу, щоб зв'язатися з тобою. Саме це наштовхне тебе на думку, наскільки екстраординарною є ситуація...

Ти можеш сказати, що твоя увага до мене — саме той інтерес, який ти виявив, коли ми зустрілися поглядами в приймальній прем'єр-міністра, — не має нічого спільного з політикою.

Це закоханість, фізична привабливість, просто чиста людська симпатія і все. Проте ти маєш знати це і якомога раніше, що для мене все — політика, в тому числі навіть і секс. Можливо тебе шокуватиме така моя професійна ненаситність. Нічого не поробиш.

Мені сорок п'ять років і з двадцяти двох я організовую своє життя з єдиною метою — щоб воно було політичним, щоб вершити політику, їсти політику, мріяти про політику, насолоджуватися політикою і страждати від політики.

Це моя природа. Це моє покликання.

Не думай, що заради цього я відмовляюся від своїх жіночих примх, від сексуальної насолоди, від бажання переспати з молодим вродливим чоловіком — таким, як ти... Просто я вважаю, що політика — це публічне вті-

лення приватних пристрастей. У тому числі, і перш за все, напевне, любовної пристрасті. Однак пристрасті набувають довільних форм поведінки, а політика вимагає дисципліни.

Ми кохаємо настільки вільно, наскільки нам це дозволяє світ — багатолікий, непевний, стихійний, який одночасно з тим потребує і полювання на владу, де люди конкурують за свою долю владарювання.

Ти думаєш, що так само відбувається і з коханням? Помилуєшся. Кохання має неосяжну силу. Вона називається уявою. Навіть заточений у замку Улуа, ти можеш мати бажання і ти сам є володарем своєї еротичної уяви.

Водночас, як мало тобі допоможе в політиці можливість мати бажання і уяву, якщо у тебе немає влади?

Я повторюю тобі ще раз: влада — в ній моя натура. Влада — моє покликання. Це перше, про що я хочу тебе застерегти.

Ти молодий, тобі 34 роки. Мою увагу вмить привернула твоя фізична довершеність.

Я б тобі навіть сказала — та щоб ти тільки не загордився: таких вродливих та жаданих чоловіків, як ти, не так багато в приймальній мого друга прем'єр-міністра уряду дона Берналя Еррери. Вродливі жінки також не часто там бувають. Мій друг прем'єр-міністр пишається тим, що має славу аскета. Яскраві жінки-метелики не залітають у його гайок.

Навіть гірше — зрадливі скорпіони в'ють гнізда під його килимом, а амбітні бджілки прилітають, щоб лишити мед у сотах.

Чи заслуговує на таку славу дон Берналь Еррера? Ти сам все це побачиш з часом.

Проте одного холодного ранку на початку січня в приймальній прем'єра в старовинному палаці Коб'яна зішлись погляди жінки, яка все ще приваблива — я це прочитала у твоєму погляді, — якій майже п'ятдесят років, і прекрасного молодика, також привабливого, якому нещодавно перевалило за тридцять. Іскра спалахнула, лю-

бий Ніколасе, гормони прийшли в рух, життєдайні соки заструменіли швидше.

Та насолода відтермінується. Відтермінується, юний друже. Я все визнаю. У тебе статура, яка мені до вподоби. Ти вже бачив, що я теж висока, то ж мені не подобається ні дивитися вгору, ні вниз, я хочу давитися прямо в очі моїм чоловікам. Твої очі саме на рівні моїх очей, вони такі світлі — зелені, сірі, мінливі, а мої — незворушно чорні, хоча шкіра у мене біліша за твою.

Та ти не думай, що в країні креолів, країні расистській, такий, як Мексика, де колір шкіри болюче питання (хоча сама країна ніколи цього відкрито і не визнає), мені це допомагає.

Навпаки, мене вабить національний порок, цей комплекс досади, що уявляється мені нікчемним королем із світою заздрісних карликів.

Водночас моя зовнішність, моя краса дає мені відчуття невимовної вищості. Це як таємна почесь, яку ми віддаємо расі конкістадорів-завойовників.

Ти, мій любий, маєш перевагу в тому, що уособлюєш справжню креольську красу. Ця золотава шкіра кольору кориці, яка так личить мексиканцеві з тонкими рисами обличчя, прямим носом, тонкими вустами та гладким волоссям. Я спостерігала, як промені сонця гралися на твоїй голівці, надаючи справжнього життя чоловічій красі, яка — так часто! — приховує повний розумовий вакуум.

Мені достатньо було поговорити з тобою кілька хвилин, щоб зрозуміти, що ти — красень зовні, а всередині розумник. І на довершення у тебе ще й ямка на підборідді.

Я буду щирою з тобою: ти ще дуже зелений, ти такий наївний. У нас про таких кажуть — зелена сливка. Поглянь тільки-но на себе. Ти вже знаєш усі слова-талісмани. *Демократія, патріотизм, правовий режим, розподіл влади, громадянське суспільство, моральне оновлення...* Небезпечно тільки, що ти у все це віриш. Погано, що ти

їх промовляєш з переконанням. Мій ніжний, чарівний Ніколасе Вальдівія. Ти зайшов у селву і хочеш вполювати лева, не зарядивши рушниці.

Ось що сказав мені прем'єр Еррера після розмови з тобою:

— Цей хлопець напрочуд розумний, але думає він вголос. Він ще не навчився спочатку потренуватися, перш ніж сказати щось. Кажуть, що він вправно пише. Я читав його колонку в газетах. Він ще не знає, що між журналістом та держслужбовцем діалог буває, як між глухими. І не тому, що я, прем'єр-міністр, не читаю коментарів і не відчуваю втіхи від того, що читаю, чи тому, що мені байдуже до того, що пишуть, чи мене ображають його слова, а тому, що для мексиканського політика існує золоте правило — не лишати на письмі нічого і тим більше не коментувати думки, які стосуються інших.

Як же мені зараз смішно! Сьогодні у нас не лишилося іншого способу спілкування, як писати листи. Всі інші засоби комунікації відсутні. Звісно, що у нас ще лишилася можливість приватної розмови. Та для цього потрібно багато часу, треба призначати зустріч, кудись йти і водночас не підозрювати, що єдине, що не вимкнули, то це замаскований мікрофон для прослуховування, встановлений там, де менш за все чекаєш.

У будь-якому випадку в такому разі наражаєшся на небажану інтимність. Це по-перше. А по-друге, ти наражаєшся на небезпеку стати жертвою жахливого ДТП. І немає гіршого визначення сенсу життя, як бути просто жертвою ДТП.

Любий Ніколасе! Я кидаю виклик світові.

Я писатиму листи. Я сама себе наражаю на найстрашніший ризик нашої «політики»: лишати на папері свої думки. Я божевільна? Ні. Просто я настільки вірю в свою силу впливу на людей, що підпорядковую їй свою силу уподібнюватися. Коли політики в цій країні дізнаються, що Марія дель Росаріо Гальван переписується, всі стануть робити те ж саме.

Ніхто не захоче відстати від мене.

— Ти тільки поглянь, яка крута Марія дель Росаріо!
Хіба я гірший за неї?

А мені смішно, мій юний прекрасний друже. Ось побачиш, як мій приклад підхоплять, бо моя відвага стане підвалиною нових законів, правил гри. Як забавно!

Вчора в Букарелі я тобі говорила:

— Нічого не пиши, Ніколасе. Політик не має лишати слідів своєї нетактовності, що руйнує довіру, і не має лишати слідів свого таланту, бо це живить заздросці.

Але сьогодні, після тієї катастрофи, що сталася вранці, ти ж сам бачиш, мені треба спростувати саму себе, тим самим зрадити своїй маленькій філософії життя і попросити тебе: — Напиши мені, Ніколасе... Перед тобою жінка, яка йде на герць.

Я не випадково народилася в Агуакальєнтес під час ярмарку на честь святого Марка.

Уперше земля попливла у мене під ногами під іржання коней, співи півнів, крики кривавих бійок в паленке, картярських ігор, звуки гітари, спів куплетів народних співаків, горни маріачі¹ та вигуки — «Зачиніть двері!» Ставки більше не буде! *Les jeux sont faits*². Ти ж бачиш, вчора всю свою довіру я поставила на мовчання. Я пам'ятала, що написане таємно, стає публічним і грає проти тебе.

Я пам'ятала психоделічне запаморочення президента Річарда Ніксона, коли він залишав записи усіх інтриг та

¹ *Маріачі* (ісп. *Mariachi*) — один з найпоширеніших жанрів мексиканської народної музики, є невід'ємною частиною традиційної та сучасної мексиканської культури, одержав популярність у багатьох регіонах Латинської Америки, Іспанії, а також у прилеглих регіонах південного заходу США, де проживає значна кількість мексиканців. Маріачі утворився на основі іспанської народної музики Андалусії з впливом музики інших народів Середземномор'я та місцевих індіанських виконавців. Батьківщиною мексиканських маріачі вважається штат Халіско зі столицею в місті Гвадалахара.

² Ставки/Ігри зроблено (франц.).

мерзенностей, брудної лайки, яку важко просто так уявити у простого квакера. Я тобі говорю про це відверто: будь-який політик має бути лицеміром. Все вартує для того, щоб піднятися вгору. Але ж треба бути не просто нещирим, а ще й хитрим.

Будь-який політик піднімається вгору зі шлейфом зібраних докупи негарздів, як дикий переляканий кіт, що тягне за собою на хвості порожні бляшанки з кокаколи, прив'язані одна до одної, і водночас почувається диким і переляканим...

Великий політик сягає висоти, звільнившись від прикостей, образ та гірких моментів. Політик пуританин, як Ніксон, — найнебезпечніший політик як для себе, так і для інших. Він вважає, що всі мають його терпіти, бо він видерся з самих низів. Його приниженість живить його зухвале марнославство. Ось що втратив Ніксон: ностальгію за багном, відчайдушне бажання повернутися у відстійник, щоб очиститися від зла, не розуміючи, що таким чином він тільки скупається в багнюці, з якої вийшов, з тим, щоб віднайти сили — це я припускаю, — щоб вийти з ями і знову зійти на Олімп. *La nostalgie de boue*¹, — кажуть французи (додам в дужках — це ще одна річ, яка мені страшенно сподобалася в тобі, що ти говориш французькою, що ти вчився в *Ecole Nationale d'Administration de Paris*², що ти разом з тими, хто облишив англійську мову, бо та перетворилася на *lingua franca*, за те, щоб повернути французькій мові статус майже елітарного, таємного засобу спілкування між освіченими політиками).

¹ Ностальгія по бруді (франц.).

² Національна школа адміністрації (ENA) (франц.) — французька елітарна державна установа у сфері вищої післявузівської освіти та підвищення кваліфікації в підпорядкуванні прем'єр-міністра Франції, створена в 1945 р. генералом Де Голлем, входить до числа так званих вищих шкіл (фр. *Grandes Ecoles*), випускники якої грають центральну роль у французькій політичній діяльності. Знаходиться в місті Страсбург, Франція.

Зміст

1. Марія дель Росаріо Гальван до Ніколаса Вальдівії	3
2. Від Хав'єра Сарагоси до Марії дель Росаріо Гальван	11
3. Лист Марії Росаріо Гальван до Ніколаса Вальдівії	16
4. Лист Андіно Альмасана президенту Лоренсо Терану	17
5. Ніколас Вальдівія до Марії дель Росаріо Гальван	19
6. Берналь Еррера до президента Лоренсо Терана	21
7. Марія дель Росаріо Гальван до Ніколаса Вальдівії	29
8. Хав'єр Сарагоса до президента Лоренсо Терана	39
9. Марія дель Росаріо Гальван до Берналя Еррери	43
10. Пепа Альмасан до Тасіто де ла Каналя	46
11. Ніколас Вальдівія до Марії дель Росаріо Гальван	50
12. Берналь Еррера до Марії дель Росаріо Гальван	54
13. Ніколас Вальдівія до Марії дель Росаріо Гальван	57
14. Дульсе де ла Гарса до Марії дель Росаріо Гальван	69
15. Екс-президент Сесар Леон до президента Лоренсо Терана	70
16. Ніколас Вальдівія до Марії дель Росаріо Гальван	74
17. Генерал Сісеро Арруса до генерала Мондрагона фон Бертраба	77
18. Берналь Еррера до Марії дель Росаріо Гальван	81
19. Ніколас Вальдівія до Марії дель Росаріо Гальван	86
20. Хав'єр Сарагоса, «Сенека» до президента Лоренсо Терана	91
21. Екс-президент Сесар Леон до Тасіто де ла Каналя	94

22. Андіно Альмасан до Пепа Альмасан	98
23. Генерал Сісеро Арруса до генерала Мондрагона фон Бертраба	102
24. Ніколас Вальдівія до Марії дель Росаріо Гальван	104
25. Андіно Альмасан до президента Лоренсо Терана	113
26. Пепа Альмасан о Тасіто де ла Каналья	117
27. Генерал Сісеро Арруса до генерала Мондрагона фон Бертраба	121
28. Дульсе де ла Гарса до Томаса Моктесуми Моро	124
29. Тасіто де ла Каналь до президента Лоренсо Терана	130
30. Ніколас Вальдівія до Марії дель Росаріо Гальван	133
31. Марія дель Росаріо Гальван до Ніколаса Вальдівії	140
32. Марія дель Росаріо Гальван до Берналя Еррери	143
33. Ніколас Вальдівія до Марії дель Росаріо Гальван	144
34. Марія дель Росаріо Гальван до Ніколаса Вальдівії	144
35. Ніколас Вальдівія до Хесуса Рікардо Магона	145
36. Марія дель Росаріо до президента Лоренсо Терана	152
37. Берналь Еррера до президента Лоренсо Терана	154
38. Тасіто де ла Каналь до Марії дель Росаріо Гальван	158
39. Марія дель Росаріо Гальван до Тасіто де ла Каналья	158
40. Екс-президент Сесар Леон до голови Конгресу Онесімо Канабалья	160
41. Тасіто де ла Каналь до Марії дель Росаріо Гальван	166
42. Берналь Еррера до Марії дель Росаріо Гальван	170
43. Депутат Онесімо Канабаль до депутатки Пауліни Тардегарди	175
44. Ніколас Вальдівія до Марії дель Росаріо Гальван	181
45. Генерал Сісеро Аррусато до генерала Мондрагона фон Бертраба	194
46. Ніколас Вальдівія до Хесуса Рікардо Магона	199
47. Хав'єр Сарагоса «Сенека» до президента Лоренсо Терана	201
48. Депутатка Пауліна Тардегарда до депутата Онесімо Канабалья	203

49. Марія дель Росаріо Гальван до Берналя Еррери	209
50. Хав'єр Сарагоса «Сенека» до Марії дель Росаріо Гальван	217
51. Ніколас Вальдівія до Хесуса Рікардо Магона.	223
52. Ніколас Вальдівія до Тасіто де ла Каналья	232
53. Тасіто де ла Каналь до Андіно Альмасана	234
54. Стариган з Порталу до Пауліни Тардегарди	239
55. Пепа Альмасан до Тасіто де ла Каналья	246
56. Дульсе де ла Гарса до Старигана з Порталу	250
57. Тасіто де ла Каналь до Пепи Альмасан	257
58. Ніколас Вальдівія до экс-президента Сесара Леона	266
59. Генерал Мондрагон фон Бертраб до Ніколаса Вальдівії	269
60. Онесімо Канабаль до Ніколаса Вальдівії	271
61. Хесус Рікардо Магон до Ніколаса Вальдівії	272
62. Ніколас Вальдівія до Марії дель Росаріо Гальван	280
63. Марія дель Росаріо Гальван Ніколасу Вальдівії.	281
64. Марія дель Росаріо Гальван до Берналя Еррери	289
65. Пауліна Тардегарда до Ніколаса Вальдівії	306
66. Генерал Мондрагон фон Бертраб до Ніколаса Вальдівії	319
67. Онесімо Канабаль до Ніколаса Вальдівії	332
68. Берналь Еррера до Марії дель Росаріо Гальван	334
69. Марія дель Росаріо Гальван до Берналя Еррери	337
70. (Лоренсо Еррера Гальван)	343